

**Изказване на Хайнрих Браус, помощник-генерален секретар на НАТО
по отбранителна политика и планиране на заседанието на
Индустриалния форум**

10 октомври 2014 г., София

Благодаря за възможността да се обърна към този впечатляващ Индустриален форум. Чувствам се поласкан, за мен е удоволствие да бъда тук и да споделя своите за резултата от Срещата на върха на НАТО в Уелс и насоките за развитие на възможностите в отбраната. Този форум е много навременен, много скоро след срещата, и допринася за анализа в областта на отбраната. Срещата на върха на НАТО в Уелс миналия месец беше определена като една от най-важните и успешни исторически срещи. Тя се случи в един изключително важен етап за НАТО: приключва операцията на ИСАФ в Афганистан, има големи трансформации на силите. В същото време, ние работим по този преход при изключително трудни политически обстоятелства. В Европа и НАТО трябва да разрешим проблема с последствията от кризата между Русия и Украйна. Тази криза промени динамиката на процесите. Ревизионистка Русия създава една изключително неблагоприятна и конфронтационна ситуация. Руското правителство се опитва да възстанови хегемонията на Русия в бившия Съветски съюз, с икономически и енергиен натиск, с вмешателство в политиката и с отявлена употреба на сила. Това, което Русия прави в Украйна, използването на военни сили, натиск и действия – може да си представите какво представлява за Балтийските ни съюзници. За тях това е много тревожно. По същия начин гледаме и на анексирането на Крим. То предоставя платформа на Русия да разширява на юг влиянието си чрез доминиране в Черноморския регион. Затова имаме нужда от съветите на България, която има опит в Черноморския регион, за да може да отговорим на тази потенциална заплаха. Военноморските ни възможности са изключително важни в тази ситуация, която може да наложи военноморски операции.

На югоизток, конфликтът в Сирия и Ирак и варварските действия на т.нар. Ислямска държава, също се случват близо до наш съюзник. Те са много опасни не само поради амбициите на Ислямска държава. Това е предизвикателство, което ние бавно идентифицирахме, но то се развърна бързо, и ние трябва да отговорим на него. Предстои да определим ролята на НАТО по отношение на реагирането на това събитие.

Да се върнем към Срещата на върха. По време на срещата бяха договорени няколко основни неща – план за готовност за действие; пакет за отбрана. Планът за готовност за действие е приоритет, който беше очертан на Срещата на върха в Уелс. Действията на Русия в Украйна бяха катализатор за развитието на този план. За да се противопоставим на стратегията на Русия, на военната ѝ доктрина, ние се нуждаем от разширени възможности и капацитет. Трябва да подобрим готовността на нашите сили чрез обучение и да подобрим реагирането на нашите сили. Този втори въпрос е свързан с позиционирането на силите и съкратени срокове за разгъването им. Нашите политически лидери се договориха за конкретни действия - 18 гарантиращи мерки, които защитават Алианса по въздух, море и земя. Всички 28 държави-членки на Алианса могат да допринесат - това е обединено усилие на Алианса. Прилагаме и т.нар. адаптивни мерки, свързани с нашето стратегическо позициониране. Необходими са специални сили с много висока готовност – това ще бъде част от една група войски за бързо реагиране, които могат да се използват в съкратени срокове.

Искаме да има засилено присъствие на НАТО в източните ни съюзници. То ще се състои от командни и контролни елементи, също така - помощни сили като логистика, тилова подкрепа, оборудване и др. Всички те ще се осигуряват на ротационен принцип. Ще засилим нашите учения така, че да бъдат по-адекватни на новите мисии и задачи на НАТО. Бързото и пълно реализиране на всички адаптационни мерки е абсолютно задължително и всички 28 държави трябва да допринесат за тях. Затова оперативната съвместимост между нашите сили е толкова важна.

Трябва да използваме набраната инерция от Срещата на върха в Уелс по отношение на тези специални сили, които са в непрекъсната бойна готовност. Трябва да демонстрираме реален напредък до Срещата на върха на НАТО през 2016 г. – до нея остават година и половина - едва ли не, срещата е утре. Всичко това има своята цена, всички съюзници трябва да допринесат към тези адаптивни мерки, особено за силите с висока бойна готовност.

Присъствието на силите на НАТО ще има цена по отношение на инфраструктура, разходи. Не може да очакваме да постигнем договорените цели без да увеличим разходите за отбрана. Вторият основен извод и решение от Уелс е – увеличаване на военните разходи. Съюзниците поеха ангажимент през следващото десетилетие да постигнат насоките на НАТО за 2 % военни разходи от БВП на всяка държава, които да се отделят за разходи

за отбраната. Те са необходими за реинвестиране, което е изключително необходимо в целия Алианс, но също така изпраща важен сигнал на обединение и решимост. Трябва да изпълним този ангажимент.

България, както и много други европейски държави, трябва да обърне тенденциите на намаляване на разходите за отбрана, което се случи през 2009 година. Сега те са 1,3 % от БВП. Амбицията ви да обърнете тази тенденция е много добра новина и ние в Щабквартирата в Брюксел сме готови да ви помогнем за реализиране на този план. Разгледахме внимателно Визия - 2020, която министър Шаламанов разработи за отбраната. Тя действително може да допринесе за трансформирането на България в рамките на НАТО и Европейския съюз. Светът стана много нестабилно място през последните няколко години и всички съюзници трябва да се адаптират и да посрещнат тези предизвикателства. Необходимо е свежо мислене, свеж подход, свежа организация, хора, които са готови да мислят и да действат. Без всичко това има реален риск да бъдем надхитрени от нашите противници.

Това, което може да постигнем заедно с промишлеността, нашите съюзници и партньори е да използваме всички механизми като Интелигентна отбрана и други многонационални подходи, за да подобрим нашите възможности. Концепцията за рамкови нации помага да се създадат регионални рамки. Съвместното обучение също е една изключително важна инициатива – важна за България и за всички съюзници, за да подобрят своята отбрана и да трансформират своите войски.

Визия - 2020 може да бъде изпълнена. Очаквам с нетърпение днес да чуя повече подробности и да помислим как аз и моят екип може да помогнем на България в трансформирането на нейните войски. Също така трябва внимателно да се види балансът при инвестирането; балансът между възможностите и организацията, структурата, обученията, изискванията за учения на вашите войски. Това е свързано и с баланса между персонал, операции, поддръжка, разходи за инфраструктура. Това ме навежда на втория извод от Уелс – пакет за планиране в отбраната, който се състои от 15 приоритета. Тези приоритети включват учения за бойна готовност, съвместно разузнаване, наблюдение и рекогносцировка, командване, контрол, киберзащита и т.н. Всички те са свързани с възможности на НАТО, които са поверени и на вашата държава. Изключително важно е за нас България да постигне своите цели по отношение на военните възможности и капацитет. При изпълнението на тези цели може да се видят недостатъците и нещата, които трябва да се поправят, за да може да се защитаваме срещу всякакви

видими и невидими опасности. Това ще допринесе за по-добри отношения между САЩ и европейските съюзници, ще подобри възможностите на всички европейски държави да действат съвместно, включително в рамките на Европейския съюз, където има обща отбранителна политика. Постигането на целите би засилило ролята на България и нейното влияние като важен съюзник, който се намира в Югоизточна Европа и в Черноморския регион, който е от стратегическо значение за НАТО. Визия - 2020 поставя вашите действия на правилния път.

Много е важно също така какво ще бъде отношението на следващото правителство. Нашата дирекция по планиране е готова да работи с българското планиране в областта на отбраната, за да се гарантира, че целите на България отговарят и са в синхрон с интересите на НАТО, че нивото на военния бюджет се поддържа адекватно и правилно, така че България да има един добър набор от военни инструменти и средства в рамките на съюза.

Нашите правителствени и държавни глави имат много амбициозни цели. Демонстрирано беше ясно единство и решимост. Предстои ни много тежка работа, за да изпълним задачите, поставени на Срещата на върха. Целите на България са едни от тях. Имаме общи заплахи, затова е необходимо да имаме адекватни инвестиции от страна на правителството, за да може да реагираме на тези заплахи. Трябва да сте решителни да постигнете отделянето на необходимите средства, за да има България ефективна роля в НАТО и в европейската отбрана. Визия - 2020 показва, че имате тази решимост.